

Tude Ådal - gennemgang af sportsfiskerforeningerne ændringsforslag (B)

Sagsnr.: 330-2018-31098

Dok.nr.: 330-2018-372936

Åbent

Kompetence: Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget

Beslutningstema

Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget besluttede den 4. juni 2018, at der skulle foretages en kvalificering af et forslag til ændring af Tude Ådal-projektet, som er blevet fremsat af sportsfiskerorganisationerne. Der skal træffes beslutning om, hvorvidt der skal ske ændringer eller justeringer af projektbeskrivelsen for Tude Ådal.

Baggrund

Byrådet godkendte den 25. april 2016 projektbeskrivelsen til etablering af vådområde i Tude Ådal.

Sportsfiskerorganisationerne har på et møde den 30. maj 2018 fremsat et forslag til ændring af Tude Ådal-projektet. Baggrunden for ændringsforslaget er, at sportsfiskerne mener, at projektet som det er udformet nu, vil hindre opfyldelsen af de miljømål, der er fastsat for ørred. Sportsfiskernes fokus ift. det pågældende miljømål er primært projektets negative påvirkning af smolt (den del af ørredynglen, der vandrer til havet).

Problematikken omkring smolt har været kendt siden projektets start og har været genstand for flere projektændringer i forbindelse med offentlige høringer. Efter at administrationen har rådført sig med bl.a. Aqua-DTU, er der indarbejdet flere ændringer, der har til formål at reducere påvirkningen af smolt.

En historisk gennemgang af projektet er tidligere forelagt udvalget (vedlagt som bilag 1).

Ændringsforslaget:

Sportsfiskernes forslag består i at lede vandstrømmen udenom projektområdet i den periode, hvor smolten vandrer til havet og på den måde sikre uændrede forhold for smolt. Sportsfiskerne mener ikke at det nuværende projektet lever op til de nye miljømål ift. ørred, som der bl.a. stilles krav til i reguleringsbekendtgørelsens §18. Sportsfiskerne fremsætter i deres forslag bl.a. en analyse af, at deres forslag vil kunne gennemføres indenfor den foreliggende økonomiske ramme og ikke vil have negativ betydning for omsætningen af kvælstof. Netop kvælstofreduktionen er afgørende for Tude Ådal-projektet, idet størrelsen af statens støtte til projektet alene beregnes på baggrund af kvælstofomsættningens størrelse.

Gennemgang af sportsfiskernes ændringsforslag:

Center for Miljø, Plan og Teknik har gennemgået det fremsatte forslag og vurderer, at sportsfiskernes forslag vil fjerne problemstillingen omkring smolt, men vil afføde en række andre problemstillinger. Gennemgangen viser bl.a., at projektændringen ikke kan gennemføres indenfor den foreliggende økonomiske ramme. Desuden vil ændringen medføre både retslige og aftalemæssige konsekvenser. Dette uddybes i nedenstående.

Ændringsforslagets økonomiske konsekvenser for projektet som helhed:

1. Ændringsforslaget forudsætter, at det højvandslukke, der i dag findes i broen på Bildsøvej renoveres. (I det nuværende projekt nedlægges dette højvandslukke). Niras beregnet omkostningerne til renovering og installation af lukke mekaniske (findes ikke i dag) til 6,7 mio. kr.
2. Ændringsforslaget forudsætter, at der anlægges en sluse umiddelbart opstrøms Bildsø broen. Slusen vil gøre, at vandet ikke ledes ind i området i den periode, hvor smolten vandrer til havet. Niras har vurderet, at omkostningerne til en sådan sluse vil beløbe sig til 4,0 mio. kr.
3. Ændringsforslaget vil betyde, at flere planlagte anlæg ikke skal gennemføres og der vil derfor være en anlægsbesparelse. Der skal bl.a. ikke etableres dige langs vandløbet og der skal ikke ske en afblænding af slusen i Bildsøvej. Niras opgør besparelsen til 600.000 kr.
4. Ændringsforslaget vil ikke kunne opretholde den samme kvælstofomsætning som det nuværende projekt. Der er tale om en reduktion på omkring 760 kg pr. år. Da statens økonomiske støtte til projektet beregnes ud fra projektets evne til at omsætte kvælstof (ca. 1100 kr. pr. kg/år), betyder det, at staten kan vælge at reducere støtten med ca. 835.000 kr. (se bilag 4)

Samlet meromkostning: 10,1 mio. kr.

(Eksklusiv evt. reduktion af støtte fra staten på ca. 835.000,- kr.)

Ændringsforslagets retslige konsekvenser:

1. Ændringsforslaget vil betyde, at ca. 3 km. vandløb vil blive stillestående og at miljømålene på denne strækning derfor kan ikke overholdes. Projektændringen afføder således problemstillinger ift. smådyr, vandplanter og andre fisk end ørred. Således giver ændringsforslaget problemstillinger, der er helt analog til den problemstilling, som sportsfiskernes ændringsforslaget søger løst jf. reguleringsbekendtgørelsens §18.
2. Ændringsforslaget vil kræve, at Fredningsnævnet kan godkende ændringen. Fredningen indeholder et forbud mod faste konstruktioner og anlæg (etablering af en ekstra sluse opstrøms Bildsøbroen).
3. Der skal udarbejde en ny dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Projektændringen vil ændre vandstandsforholdene i projektområdets i foråret, hvilket kan være problematisk for bl.a. ynglende fugle og padder.
4. Da projektændringen betyder mindre kvælstofomsætning, skal der indhentes tilladelse hos Naturstyrelsen og Landbrugsstyrelsen. Styrelsen kan på baggrund af den mindre kvælstofomsætning vælge at reducere støtten til projektet.

Ændringsforslagets aftalemæssige konsekvenser:

1. Der er indgået projektaftaler med alle lods- og grundejere langs den vandløbsstrækning, som sportsfiskerforeningerne foreslår bliver afskåret i perioden marts-maj. Disse aftaler skal genforhandles, og da ændringen kan opfattes som en rekreativ forringelse og dermed ligge udenfor aftalegrundlaget. Konsekvensen være at, nogle lods- eller grundejere vil betragte ændringen som et aftalebrud og dermed modsætte sig projektet.
2. Som led i de overordnede/indledende forhandlinger med landbruget indeholder Tude Ådal-projektet en målsætning om, at projektet skal forbedre afvandingsmulighederne for landbruget. Dette sker ved at udnytte projektarealet som "overløbsbassin" når vandstanden i Storebælt er så høj, at slusen lukkes og åvandet derfor stuves op i vandløbet. "Overløbsbassinet" reducere derved frekvensen af større oversvømmelser af de vandløbsnære arealer. Projektændringen vil

betyde, at projektarealet ikke kan udnyttes til denne funktion i perioden marts-maj, da projektarealet er afskåret fra vandløbet.

Sportsfiskerne har mundtligt fremlagt en variant af det ovenfor gennemgåede ændringsforslag. I dette forslag bibeholdes en mindre vandstrøm ind i projektområdet i den periode hvor smolten vandre mod havet (marts-maj), således at det afskårede vandløb ikke bliver stillestående, projektområdet vil delvist kunne opretholde sin funktion som "overløbsbassin" og den negative påvirkning af kvælstofomsætningen vil ligeledes blive reduceret proportionalt med den delstrøm, som ledes til projektområdet.

En sådan løsning vurderes at være teknisk omfattende og anlægsomkostningerne kan vise sig at være betydeligt større end de ovenfor anførte. Der er ikke foretaget en tilbundsående gennemgang af dette ændringsforslag, idet det kun i mindre omfang løser de problemstillinger, som det oprindelige ændringsforslag kaster af sig.

Skal konsekvenserne af dette ændringsforslag vurderes teknisk og økonomisk, vil det kræve at der tilvejebringes en række nye hydrologiske og tekniske undersøgelser. Disse vurderes af Niras at koste i størrelsesorden 200.000 kr.

Retligt grundlag

Det retslige grundlag for Tude Ådal projektet er særdeles omfattende, men de væsentligste lovgivninger er: Naturbeskyttelsesloven, Vandløbsloven, Reguleringsbekendtgørelsen og Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Handlemuligheder

Center for Miljø, Plan og Teknik ser nedenstående tre løsningsmodeller. En nærmere beskrivelse af de tre scenarier fremgår af bilag 2.

1. Projektet gennemføres i uændret form jf. byrådets beslutning d. 25. april 2016.
2. Byrådets godkendelse af projektet d. 25. april 2016 omstødes og i stedet igangsættes indarbejdelse af sportsfiskernes forslag.
3. Projektet gennemføres i uændret form jf. byrådets beslutning d. 25. april 2016 og understøttes af kompenserende tiltag, der målrettes opvækstmulighederne for ørred.
4. Den mundtligt fremlagte variant af sportsfiskernes ændringsforslag undersøges.

Vurdering

Sportsfiskernes ændringsforslag (bilag 3) løser problemstilling ift. smolt, men kaster andre problemstillinger af sig, hvoraf flere er konfliktfyldte og andre har økonomiske konsekvenser for projektet.

Selv om sportsfiskernes forslag løser en problemstilling ift. smolt viser en validering, at ændringsforslaget ikke kan holdes indenfor den nuværende anlægsramme, som fremført. Projektet vil blive 10,1 mio. kr. dyrere end det af Byrådet godkendte projekt. De kvælstofberegninger, som sportsfiskerne har fremsat er desværre ikke retvisende, idet forslaget vil betyde at omsætningen vil blive påvirket i negativ retning med 760 kg N/år.

Center for Miljø, Plan og Teknik vurderer, at såfremt der er et politisk ønske om at imødegå smoltproblematikken yderligere, kan det kun ske ved at iværksætte kompenserende tiltag. Disse kompenserende tiltag skal målrettes den generelle smoltoverlevelse og kan ske gennem bl.a. at forbedre de fysiske forhold i ørredens opvækstområder. Udvælgelsen af relevante vandløbsstrækninger sker i samarbejde med Aqua-DTU, der har tilbudt deres hjælp. I samarbejde med DTU-Aqua udvælges således de vandløbsstrækninger, hvor der via effektive virkemidler kan kompenseres for det beregnede smolttab.

Scenarie 3 vil imødekomme sportsfiskernes ønske om en øget sikring af ørredbestanden. Samtidig vil løsningsmodellen ikke påvirke de aftaler og krav, som andre interessenter har stillet ift. deres opbakning af projektet. En nærmere beskrivelse af bl.a. beregningsgrundlaget fremgår af bilag 2.

Center for Miljø, Plan og Teknik foreslår, at der indenfor vandløbsdriftsbudgettet (stednr.: 071005) øremærkes 500.000 kr. pr. år over en 3-årig periode til at hæve de generelle opvækstbetingelser for ørred.

Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

Konsekvenser for andre udvalg

Ingen bemærkninger.

Indstilling

Centerchefen for Miljø, Plan og Teknik indstiller,

1. at Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget fastholder det af byrådet godkendte projekt.
2. at Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget indenfor den eksisterende drift ramme afsætter 1,5 mio. kr. over en 3 årig periode til forbedring af opvækstforholdene for ørred (scenarie 3).

Beslutning i Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget den 7. august 2018:

Fraværende:

Steen Olsen (A) havde følgende ændringsforslag.

Følgende tiltag /redegørelser iværksættes før der tages beslutning i sagen:

-At spørgsmål tilsendt Jørgen Grüner d. 10. juni fra Steen Olsen bliver besvaret.

-At der på mødet redegøres for udarbejdelsesproces af Niras-rapporten og hvad denne har kostet.

-At der tages en dialog og møde med Danmarks Sportsfiskerforbund og UFV95 om konklusioner i Niras-rapporten jf. den politiske beslutning om, at administrationen kvalificerer supplerende forslag fra Lystfiskerforeningen, herunder forhold om økonomi, afvanding mv.

-At administrationen redegør for, hvordan de er kommet frem til de 3 x 500.000 kr., og hvordan de tænkes anvendt.

Et flertal bestående af Jørgen Grüner (F), Knud Vincent (V) og Pernille Ivalo Frandsen (V) kunne ikke tilslutte sig ændringsforslaget.

Flertallet fandt at Lystfiskerne /UFV95 er blevet inddraget i processen.

Et flertal bestående af Jørgen Grüner (F), Knud Vincent (V) og Pernille Ivalo Frandsen (V) tilsluttede sig administrationens indstilling.

Der gives svar på Lystfiskernes mail af 5. august og Steen Olsens spørgsmål. Mail/spørgsmål vedlagt, som to bilag til referatet.

Steen Olsen (A) begærede sagen i Byrådet.

Bilag

330-2018-374665	Bilag_1_Status og historisk gennemgang
330-2018-374666	Bilag_2_Niras notat Tude Å vådområde 2018_
330-2018-374667	Bilag_3_UFV Tude Å Vejlerne Projekt lille udgave
330-2018-374668	Bilag_4_KvælstoffjernelseVedOmløb
330-2018-421094	Bilag 5 Spørgsmål fra Steen Olsen
330-2018-421099	Bilag 6 Udsætningsforeningen Vestsjælland 95

Beslutning i Byrådet den 27. august 2018:**Fraværende:**

Steen Olsen (A) fremsatte følgende ændringsforslag:

1. At sagen sendes tilbage til Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalget og spørgsmål tilsendt udvalgsformanden i august fra Steen Olsen (A) bliver besvaret og svar indgår i nyt beslutningsoplæg.
2. At der snarest afholdes et møde med Danmarks Sportsfiskerforbund og UFV95 jf. deres skrivelse af 22. august 2018 samt Miljø-, Plan- og Landdistriktsudvalgets ønske den 4. juni om, at sagen genoptages med henblik på, at administrationen kvalificerer supplerende forslag fra Lystfiskerforeningen, herunder forhold om økonomi, afvanding mv.
3. Administrationen redegør for, hvordan de er kommet frem til de 3x 500.000 kr. og hvordan de tænkes anvendt.

For stemte Steen Olsen (A) og Anne Bjergvang (A)

Imod stemte 26; (F), (Ø), (I), (B), (O), (V), John Dyrby Paulsen (A), Lis Tribler (A), Bodil Knudsen (A), Jørgen Andersen (A), Flemming Erichsen (A), Anders Nielsen (A) og Britta Huntley (A).

3 undlod at stemme; Ali Yavuz (A), Sofie Janning (A), Jimmi Jørgensen(A)

Forslaget bortfaldt.

At 1 til 2 godkendt med 25 stemmer; (F), (Ø), (B), (O), (I), (V), John Dyrby Paulsen (A), Lis Tribler (A), Bodil Knudsen (A), Jørgen Andersen (A), Flemming Erichsen (A) og Britta Huntley (A).

Imod stemte Steen Olsen (A), Anne Bjergvang (A) og Anders Nielsen (A)

3 undlod at stemme Ali Yavuz (A), Sofie Janning (A), Jimmi Jørgensen (A)

